

MAAELUMINISTEERIUM

ÜPP strateegiakava keskkonnatoetused

Katrin Rannik

Maakasutuspoliitika osakonna juhataja

2. detsember 2020

ÜPP 2021-2027 eesmärgid

Horisontaalne eesmärk – sektori kaasajastamine põllumajanduses ning maapiirkondades teadmiste edendamise ja jagamise, innovatsiooni ja digiülemineku abil ning nende kasutuselevõtu ergutamine

Tõhustada arukat, vastupidavat ja mitmekesist põllumajandus-sektorit, mis tagab toiduga kindlustatuse

Edendada keskkonnahoidu ja kliimameetmeid ning panustada liidu keskkonna- ja kliimaeesmärkidesse

Parandada maapiirkondade sotsiaal-majanduslikku olukorda

TAGADA ÕIGLANE SISSETULEK

SUURENDADA KONKURENTSIVÕIMET

TASAKAALUSTADA SUUTLIKKUS TOIDUAINETE TARNEAHELAS

KLIIMAMUUTUSTE VASTASED MEETMED

KESKKONNAKAITSE

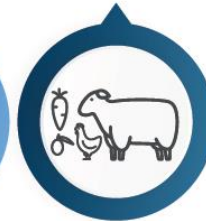
SÄILITADA MAASTIKUD JA BIOLOOGILINE MITMEKESISUS

TOETADA PÕLVKONDADE VAHETUST

ELUJÕULISED MAAPIIRKONNAD

KAITSTA TOIDU JA TERVISE KVALITEETI

ÜPP 2021-2027 erieesmärgid 4, 5 a 6

Edendada keskkonnahoidu ja kliimameetmeid ning panustada liidu keskkonna- ja kliimaeesmärkidesse

Panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse

Edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade tõhusat majandamist nagu vesi, muld ja õhk

Panustada elurikkuse kaitsesse, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke

Töögrupid - aitäh sisendi eest!

AKIS

Tingimuslikkus ja
IAKS

Biomajandus

Metsandus

Sissetulekud ja
riskijuhtimine

Konkurentsivõime

Ühistegevus ja
koostöö

Keskkonnasõbralikud
praktikad

Poollooduslikud
kooslused

Geneetilised ressursid
ja aiandus

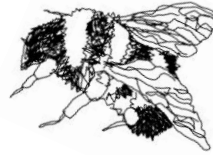
Loomsed geneetilised
ressursid

Loomade tervis ja
heaolu

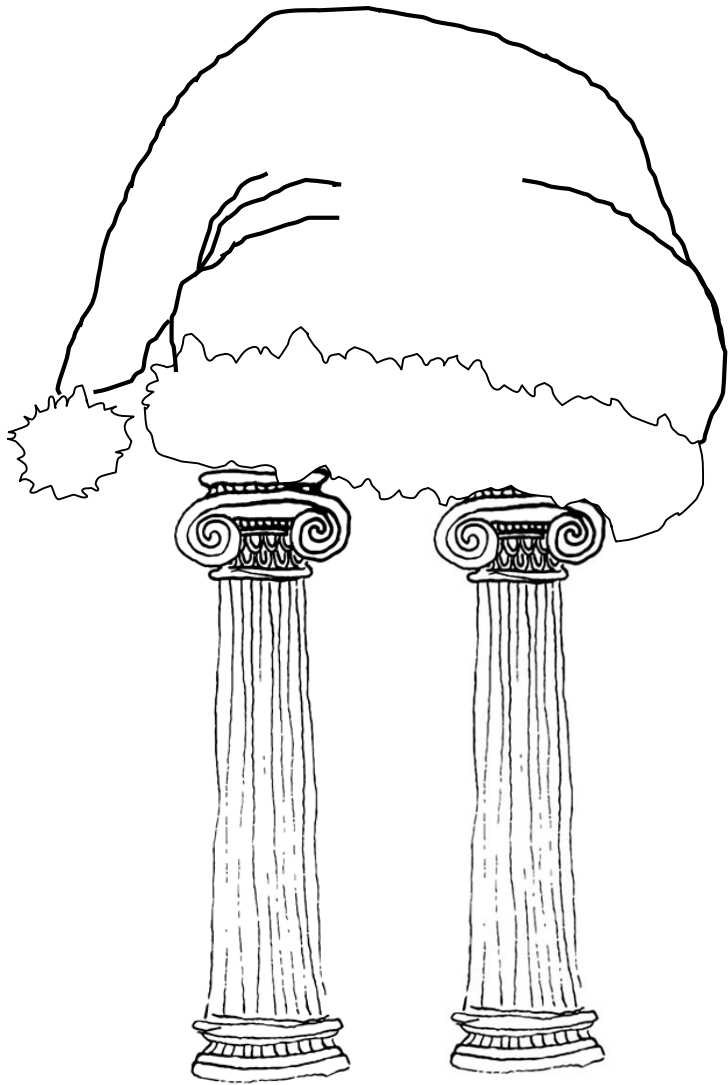
Lupjamine

LEADER

Maapiirkonna
ettevõtlus

Mis on roheline arhitektuur
ja milline on strategiakava
keskkonnaambitsioon?

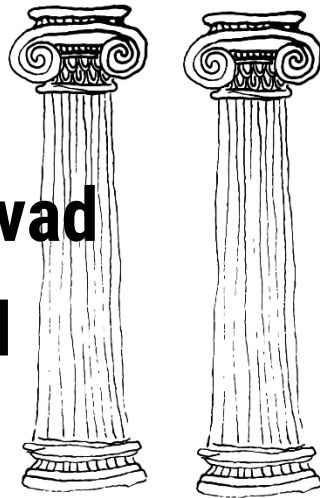
ÜPP kaks sammast

Roheline arhitektuur

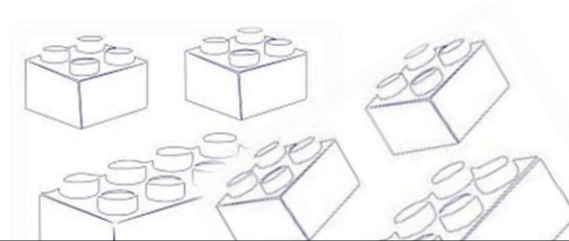
Otsetoetused:

- **Kliima- ja keskkonnakavad**
- **ehk ökokavad**

Maaelu poliitika:

- **Keskkonna-, kliima- ja muud halduskohustused**

Nõuetele vastavus + rohestamine = tingimuslikkus

Tingimuslikkus seob ÜPP toetuste täies mahus maksmise maakasutuse, põllumajandustootmise ja põllumajandusliku tegevusega seotud nõuete järgimisega.

maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardite (HPK)

rakendamiseks leiavad liikmesriigid enda vajadusest lähtuvalt iga EL tasandil kehtestatud standardi kohta riikliku nõude. Eestis seni kehtestatud vastava ministri määrusega.

kohustuslikud majandamisnõuded (KM)

põhinevad ELi direktiividel ja määrustel ning puudutavad valdkondi nagu veekaitse, elurikkus, toiduohutus, loomade identifitseerimine ja registreerimine, loomahaigused, taimekaitsevahendid ning loomade heaolu. Direktiivide nõuded rakendab iga liikmesriik oma õigusaktidega.

HPK 10 standardit

- 1 Püsirohuma sailitamine
- 2 Märg- ja turbaalade asjakohane kaitse
- 3 Koristusjäätmete põletuskeeld, välja arvatud taimeterwise eesmärkidel
- 4 Puhverribade rajamine vooluveekogude äärde
- 5 Põllumajandusettevõtte säästlikku toitainekasutust soodustava abivahendi kasutamine
- 6 Mulla degradeerumise ohtu vähendavad maaharimistavad, sealhulgas kalde arvesse võtmine
- 7 Katmata mulla puudumine kõige kriitilisemal perioodil ja piirkondades
- 8 Külvikord
- 9 Tootmisega mitteseotud objektide või maa-alade all asuva põllumajandusmaa minimaalne osakaal; maastikule iseloomulike vormide säilitamine; keeld lõigata hekke ja puid lindude pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal; meetmed invasiivsete taimeliikide vältimiseks
- 10 Keeld muuta või künda Natura 2000 aladel asuvaid püsirohumaid

Tingimuslikkus

... **seob** ELi ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) **toetuste täies mahus maksmise** maakasutuse, põllumajandustootmise ja põllumajandusliku tegevusega seotud **nõuete** (maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisund, keskkond, rahva- looma- ja taimetervis, loomade heaolu) **järgimisega.**

Tingimuslikkus on seotud kõigi tänaste sekkumistega

Strateegiakava keskkonnaambitsioon

Vähemalt 20 % esimese
samba eelarvest
ökokavadee kaudu

Vähemalt 30 % II samba
eelarvest
keskkonnaneesmärkideks

Pindalapõhiseid keskkonna- ja kliimameetmeid iseloomustab:

- Rakendamine on liikmesriigile kohustuslik
- Meetmed on põhjendatud – põhinevad EL, riigi ja piirkondlikel vajadustel
- Toetada saab vaid täiendavaid tegevusi (erandiks võivad saada mõned tingimuslikkuse nõuded, kui need on rangemad EL normidest)
- Kompenseeritakse saamata jäänud tulu ja lisakulud, ökokavade puhul on võimalik ka täiendav toetus põhilisele sissetulekutoetusele.
- Võimalik on tehingukulu.
- Vastavalt sambale kas ühe- või mitmeaastased toetuskeemid

Kliima- ja keskkonnakavad ehk ökokavad (SKM artikkel 28)

Enamasti üheaastane I samba keskkonnatoetus, mille tegevus peab ületama asjakohaseid tingimuslikkuse nõudeid, asjakohaseid EL ja riigisiseseid nõudeid ja põllumajandusmaa hooldamise tingimusi.

Võimalus maksta

täiendava toetusena lisaks PST-le

või

saamata jäänud tulu ja lisakulude alusel

Keskkonna- ja kliimakoostused

(SKM art 65)

Enamasti viie- kuni seitsmeaastane, erandkorras lühem II samba keskkonnatoetus, mille tegevus peab ületama asjakohaseid tingimuslikkuse nõudeid, asjakohaseid EL ja riigisiseseid nõudeid, põllumajandusmaa hooldamise tingimusi ning erinema I samba ökokavadest.

Makstakse saamata jäänud tulu ja lisakulu alusel.

EL rohelepe ja selle strateegiad

Eelkõige:

Kliimaettepanekud

Talustaldrikule strateegia

ELi elurikkuse strateegia

MAAELUMINISTEERIUM

Kui jõulu esimese pühä
hommokul päiv, aotäht ning
kuu kõik kolm ütekõrraga nätä
on, sis tulevat tõise aasta hää
viljarikas aasta

Eesti vanasõna

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!